

EVROPSKI PARLAMENT

2009 - 2014

Dokument zasedanja

13.1.2014

B7-0018/2014

PREDLOG RESOLUCIJE

ob zaključku razprave o izjavi podpredsednice Komisije/visoke predstavnice Unije za zunanje zadeve in varnostno politiko

v skladu s členom 110(2) Poslovnika

o razmerah v Južnem Sudanu
(2014/2512(RSP))

Louis Michel, Nicolò Rinaldi, Graham Watson, Jelko Kacin, Liam Aylward, Marielle de Sarnez, Marietje Schaake, Sarah Ludford, Kristiina Ojuland, Hannu Takkula, Johannes Cornelis van Baalen, Robert Rochefort
v imenu skupine ALDE

RE\1015257SL.doc

PE527.208v01-00

SL

Združena v raznolikosti

SL

B7-0018/2014

**Resolucija Evropskega parlamenta o razmerah v Južnem Sudanu
(2014/2512(RSP))**

Evropski parlament,

- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 13. junija 2012 o razmerah v Sudanu in Južnem Sudanu¹,
 - ob upoštevanju Splošne deklaracije o človekovih pravicah iz leta 1948 in Pakta o državljanskih in političnih pravicah iz leta 1966,
 - ob upoštevanju Sporazuma o partnerstvu 2000/483/ES med članicami skupine afriških, karibskih in pacifiških držav na eni strani ter Evropsko skupnostjo in njenimi državami članicami na drugi, podpisanega v Cotonouju dne 23. junija 2000 in spremenjenega leta 2005 in 2010,
 - ob upoštevanju splošnega mirovnega sporazuma iz leta 2005,
 - ob upoštevanju sporazumov iz Adis Abebe z dne 27. septembra 2012,
 - ob upoštevanju izjav visoke predstavnice Unije za zunanje zadeve in varnostno politiko Catherine Ashton z dne 24. decembra 2013 in 2. januarja 2014 o razmerah v Južnem Sudanu,
 - ob upoštevanju izjav predstavnika za stike z javnostjo visoke predstavnice z dne 16. decembra in 28. decembra 2013 o razmerah v Južnem Sudanu,
 - ob upoštevanju izjave EU na kraju samem z dne 20. decembra 2013 o trenutnem konfliktu v Južnem Sudanu,
 - ob upoštevanju izjav varnostnega sveta ZN z dne 17., 20. in 30. decembra 2013 o razmerah v Južnem Sudanu,
 - ob upoštevanju resolucije varnostnega sveta ZN št. 2132 (2013) z dne 24. decembra 2013 o Južnem Sudanu,
 - ob upoštevanju izjave predsedujočega komisiji Afriške unije Nkosazane Dlaminiya Zume o razmerah v Južnem Sudanu,
 - ob upoštevanju člena 110(2) Poslovnika,
- A. ker si vlada Južnega Sudana že od razglasitve neodvisnosti od Sudana 9. julija 2011 prizadeva vzpostaviti delujočo državo; ker so se v Džubi ob koncu leta 2012 pojavile govornice o načrtovanem državnem udaru in je predsednik Južnega Sudana Salva Kiir izdal vrsto odlokov, s katerimi je opravil korenite spremembe v višjem vodstvu vlade in vojske

¹ Sprejeta besedila, P7_TA(2012)0248.

Južnega Sudana, pa tudi v lastni stranki, ne da bi za to imel širše soglasje;

- B. ker je predsednik Kiir, ki pripada plemenu Dinka, 23. julija 2013 razpustil celotno vlado in odstavil podpredsednika Rieka Macharja, ki je pripadnik etnične skupine Nuer; ker je predsednik Kiir novembra 2013 razpustil vse vrhovne organe sudanske ljudske osvobodilne vojske (SPLM), vključno s političnim predsedstvom, nacionalno konvencijo in nacionalnim osvobodilnim svetom;
- C. ker so vidnejši člani političnega predsedstva SPLM, vključno s podpredsednikom stranke Riekom Macharom, 14. decembra 2013 zapustili sejo nacionalnega osvobodilnega sveta, pri tem pa se pritoževali nad pomanjkanjem volje za dialog;
- D. ker je prišlo 15. decembra 2013 v vojašnicah v Džubi, prestolnici Južnega Sudana, do vojaških spopadov med predsedniškimi silami in je predsednik Kiir obdolžil Rieka Macharja, da je poskusil prevzeti oblast;
- E. ker so se 16. decembra 2013 spopadi iz Džube razširili v regijo okrog mesta Džonglej;
- F. ker vladne sile Sudana že od decembra 2011, torej še preden so se razmere sredi decembra 2013 poslabšale, vsepovprek bombardirajo zvezno državo Modri Nil, s čimer sejejo strah med tamkajšnjimi prebivalci;
- G. ker je nuerska milica pod vodstvom Petra Gadeta, prebeglega nekdanjega poveljnika 8. divizije, 19. decembra 2013 prevzela nadzor nad Borom, prestolnico zvezne države Džonglej; ker so ob koncu decembra 2013 in v začetku januarja 2014 mesto Bor zajeli tako predstavniki vojske kot upornikov in ker se vojska od 4. januarja bori, da bi ponovno pridobila nadzor nad mestom;
- H. ker je vlada 21. decembra 2013 potrdila, da je izgubila nadzor nad mestom Bentiu, prestolnico zvezne države Unity, pomembne proizvajalke nafte, in da ga je zavzel general James Koang, poveljnik Nuerov, ki so zvesti Macharju, čeprav je slednji to zanikal; ker so preiskovalci ZN po izbruhu nasilja vzdolž etničnih ločnic v Južnem Sudanu v mestu Bentiu, ki je pod nadzorom upornikov, odkrili množično grobišče, za umore pa je po mnenju vladnega ministra za informiranje Michaela Makueija Luetha mogoče obdolžiti upornike;
- I. ker se je konflikt razširil na območja z nafto in so ob koncu decembra 2013 v petih od desetih zveznih držav Južnega Sudana poročali o spopadih, med drugim v Džongleju, Unityju, Zgornjem Nilu in Osrednji Ekvatoriji, v celotni državi pa so poročali o etničnem nasilju; ker je predsednik Salva Kiir 2. januarja 2014 razglasil izredno stanje v Unityju in Džongleju, dveh zveznih državah, katerih prestolnici sta pod nadzorom upornikov, zvestih Macharju;
- J. ker so uporniki 24. decembra 2013 vstopili v Malakal, glavno mesto zvezne države Zgornji Nil, ki je ves Južni Sudan oskrbovala s surovo nafto, in ker je vojska 27. decembra sporočila, da je ponovno prevzela popoln nadzor nad mestom;
- K. ker se je vladna vojska Južnega Sudana v žarišču spopadov, mestu Bor, 30. decembra 2013 spopadla z etnično milico bele vojske in drugimi uporniškimi skupinami, zvestimi

Macharju, in ker je predstavnik upornikov zanikal, da naj bi imel Machar nadzor nad milico bele vojske; ker je konflikt, ki se je začel kot boj za politično oblast, dobil etnične razsežnosti in ker po podatkih misije ZN v Južnem Sudanu obstajajo dokazi za etnične uboje;

- L. ker je pred kratkim prišlo do napadov na ljudstvo Nuba, nezakonitih ubojev, množičnih posilstev in samovoljnih aretacij civilistov, ki živijo v Nubskih gorah; ker so v zadnjih dveh tednih decembra 2013 vladne milice in oborožene sile Sudana ob podpori varnostnih sil napadle številna območja okrog Kaduglija in Dillanja, pri čemer je več tisoč civilistov zapustilo svoje domove, poročali pa so tudi o nezakonitih ubojih in množičnih posilstvih žensk;
- M. ker sta se 5. januarja 2014 v Etiopiji sestala predstavnika predsednika Salvaja Kiira in Rieka Machara, da bi začela mirovne pogovore, ki bi se osredotočali na premirje in izpustitev političnih zapornikov; ker se spopadi kljub tem pogovorom nadaljujejo; ker je glavni kamen spotike izpustitev zapornikov, ki so osumljeni, da so sredi decembra pripravljali državni udar;
- N. ker je bilo 3. septembra 2013 organizirano vrhunsko srečanje predsednikov Sudana ter Južnega Sudana in Kartuma; ker sta se obe strani ponovno zavezali, da bosta pod vodstvom izvedbene skupine Afriške unije na visoki ravni, ki jo vodi predsednik Mbeki, še naprej uresničevali sporazume iz Adis Abebe z dne 27. decembra 2012 ter si prizadevali za razrešitev vseh drugih nerešenih vprašanj, tudi statusa pokrajine Abyei in obmejnih vprašanj; ker ti pogovori pomenijo korak naprej pri stabilizaciji Južnega Sudana;
- O. ker čedalje več civilistov beži v sosednje države; ker je po podatkih Tobyja Lanzerja, koordinatorja za humanitarno pomoč v Južnem Sudanu, moralo v minulih dveh tednih zaradi nasilja svoje domove zapustiti približno 200.000 ljudi, več sto tisoč pa jih je posredno prizadetih; ker so ZN 18. decembra 2013 sporočili, da je v dveh kampih ZN v Džubi 13.000 ljudi poiskalo zatočišče pred spopadi; ker obstaja tveganje, da bo kriza prizadela precej širšo regijo, v kateri je stabilnost že tako ali tako krhka, in ne sme mednarodni odziv na kraju samem niti za trenutek zanemariti tega dejstva;
- P. ker poskuša Afriška unija z mediacijo končati krizo v Južnem Sudanu; ker sta Afriška unija in Medvladna agencija za razvoj večkrat pozvali k takojšnjemu premirju v Južnem Sudanu;
- Q. ker so ZN okrepili prisotnost na kraju samem in so v začetku januarja 2014 v južnosudansko glavno mesto Džuba med drugim odposlali tri helikopterje, da bi okrepili baze mirovnih sil ZN v državi; ker so ta prizadevanja del načrta, ki ga je odobril varnostni svet, v skladu s katerim se bo število vojakov v okviru misije ZN v Južnem Sudanu podvojilo na skoraj 14.000, da bi zaščitili civiliste, ki jih ogrožajo že tri tedne trajajoči nenehni spopadi med zagovorniki in nasprotniki vlade;
- R. ker je 62.000 civilistov v Južnem Sudanu trenutno pod zaščito mirovnih sil ZN v bazah ZN;
- S. ker je EU znatno povečala razvojno pomoč, da bi izpolnila potrebe Južnega Sudana; ker je

EU 23. decembra 2014 najavila, da bo za humanitarne ukrepe v Južnem Sudanu zagotovila 50 milijonov EUR, s katerimi bo zadostila osnovnim potrebam, in ker tamkajšnje razmere pomenijo eno najhujših sodobnih humanitarnih kriz; ker s tem humanitarna pomoč EU v proračunskih letih 2013 in 2014 znaša že 170 milijonov EUR;

- T. ker se je mandat misije Evropske unije za varovanje letalstva v Južnem Sudanu iztekel januarja 2014; ker je bil cilj te misije zavarovati mednarodno letališče v Džubi;
1. izraža globoko zaskrbljenost zaradi naglega poslabšanja varnosti in humanitarne krize v Južnem Sudanu, ki sta posledica političnega spora in nasilja, ki so ga povzročili politični voditelji države; poudarja, da je tako resno ogrožena stabilnost in dolgoročna varnost v Južnem Sudanu, pa tudi stabilnost celotne regije;
 2. ostro obsoja zločine nad nedolžnimi civilisti iz različnih skupnosti, ki jih izvajajo akterji obeh strani, in poročila o kršitvah človekovih pravic in zlorabah s strani vseh vpletenih, tudi oboroženih skupin in nacionalnih varnostnih sil; ostro obsoja napad na kamp misije ZN v Južnem Sudanu v Akobu, v katerem sta 19. decembra 2013 umrla dva indijska vojaka, eden pa je bil ranjen, prav tako pa je umrlo vsaj 20 ljudi, ki so poiskali zaščito misije ZN; obsoja kršitve mednarodnega humanitarnega prava in mednarodnega prava o človekovih pravicah ter poudarja, da morajo krivci odgovarjati za dejanja pred sodiščem; ostro obsoja napade na naftno infrastrukturo, v katerih je bilo ubitih več delavcev, in poziva vse strani, naj zagotovijo zaščito gospodarske infrastrukture in varnost zaposlenih; pozdravlja odločitev Afriške unije, ki želi ustanoviti komisijo za preiskavo kršitev človekovih pravic in drugih zlorab;
 3. poziva k takojšnjemu prenehanju nadlegovanja in nezakonitih aretacij opozicijskih poslancev, da bodo lahko zakonito in mirno izvajali svojo pravico do svobode govora in zbiranja;
 4. ponovno izraža močno zavezanost suverenosti, neodvisnosti, enotnosti in ozemeljski celovitosti Republike Južni Sudan;
 5. poziva obe strani, naj se držita ustave in spoštujeta z njo ustanovljene institucije;
 6. ugotavlja, da ima Južni Sudan precej naftnih virov in da so ti morebiten izvor trenj;
 7. obsoja spopade in nasilje, usmerjeno proti civilistom ter določenim etničnim in drugim skupnostim po vsej državi, zaradi katerega je umrlo ali bilo ranjenih več sto ljudi, več kot 300.000 jih je bilo razseljenih, 30.000 pa jih je prebegnilo v sosednje države (Ugando, Kenijo, Etiopijo in Sudan); je zaskrbljen, da je konflikt prerasel v etnični spor med različnimi skupinami v Južnem Sudanu in bi utegnil privedi do državljanske vojne;
 8. je zaskrbljen zaradi humanitarnih razmer v državi, zlasti glede tistih državljanov Južnega Sudana, ki so bili razseljeni ali so begunci v sosednjih državah; poziva vse strani, naj zagotovijo varen in neoviran dostop do humanitarnih organizacij;
 9. je tako z vidika prebivalcev kot z vidika stabilnosti regije nadvse zaskrbljen, da utegne možnost vojaškega posredovanja Južnega Sudana in Sudana za pridobitev nadzora nad strateškimi črpališči nafte Južni Sudan pahniti v katastrofo; poudarja, da razmere v

Južnem Sudanu še vedno ogrožajo mednarodni mir in varnost v regiji;

10. pozdravlja začetek mirovnih pogovorov v Južnem Sudanu in poziva vpletene strani, naj pogovori potekajo pot okriljem Medvladne agencije za razvoj; poziva k takojšnjemu sporazumu o premirju, nadzoru in dostopu humanitarne pomoči;
11. vztraja pri tem, da je celovita politična rešitev, vključno s sporazumom o premirju in izpustitvi političnih zapornikov, nujna za iskanje rešitev za krizo in utrditev poti za trajnostni razvoj Južnega Sudana;
12. spodbuja vlado Republike Južni Sudan, naj pokaže dobro voljo ter nemudoma izpusti vse aretirane politike, ki niso vpleteni v trajajoče spopade, da bodo lahko učinkovito prispevali k miroljubni rešitvi konflikta;
13. poziva sosednje države, regionalne organizacije in mednarodno skupnost, naj si prizadevajo končati nasilje; izraža podporo mediaciji Medvladne organizacije za razvoj; pozdravlja delo posebne predstavnice ZN in vodje misije ZN v Južnem Sudanu Hilde Johnson ter delo Afriške unije in je zadovoljen, da se je s podporo Urada visokega komisarja ZN za človekove pravice povečala zmogljivost misije ZN v Južnem Sudanu za preiskovanje kršitev človekovih pravic;
14. pozdravlja humanitarno pomoč, ki so jo zlasti EU, Afriška unija in ZN zagotovili ljudem, ki so jih prizadeli spopadi in razselitev v Južnem Sudanu, ter poziva te institucije in druge mednarodne in regionalne partnerje, naj dejavno podpirajo obnovo Južnega Sudana in proces vzpostavljanja miru; poziva organe Južnega Sudana, naj sodelujejo z vsemi regionalnimi in mednarodnimi partnerji, da bi stabilizirali državo;
15. naroči svojemu predsedniku, naj to resolucijo posreduje Svetu, Komisiji, podpredsednici Komisije/visoki predstavnici Unije za zunanje zadeve in varnostno politiko, varnostnemu svetu ZN, generalnemu sekretarju ZN, institucijam Afriške unije, Gospodarski skupnosti srednjefriških držav, skupni parlamentarni skupščini AKP-EU in državam članicam Evropske unije.